U.G. 6th Semester Examination - 2021

SANSKRIT

[HONOURS]

Course Code : SANS-H-CC-T-14

Full Marks : 60 Time : $2\frac{1}{2}$ Hours

The figures in the right-hand margin indicate marks. Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

1. Answer any **ten** questions of the following in Sanskrit Language in Devanāgarī Scripts : 2×10=20

निम्नोक्तेषु **दश** प्रश्नान् सुरगिरा देवनागरीलिप्या च समाधेहि :

a) श्रीमद्भागवद्गीतायां कति अध्यायाः सन्ति? तेषु तृतीयाध्यायस्य नाम किम्?

b) परमात्मरूपिणः श्रीकृष्णास्य प्रकृतयः कतिविधाः?

c) सत्त्वगुणस्य स्वरूपं वर्ण्यताम्। स एव गुणः केन रूपेण जीवात्मानां वध्नाति?

d) अथवसायिनां बुद्धयः कीदृशाः?

e) श्रीमद्भगवद्गीतानुसारेण कस्य प्रज्ञा प्रतिष्ठिता?

f) पुरुषः केन प्रयुक्तो भूत्वा पापमाचरति?

g) ज्ञानं केन आवृतं भवति?

h) नरकस्य द्वाराणि कतिविधानि? कानि च तानि?

i) सत्त्व-रजः-तमोगुणेभ्यः के विषयाः उद्भवन्ति क्रमानुसारेण विव्रियताम्।

j) पुरुषस्य चित्तंकेन हृतं भवति?

k) "क्लैशं मा स्म गमः पार्थ" - 'पार्थ' इति कः सम्वोधितः? तस्य एवंविधस्य नाम्नः किं कारणम्?

l) योगी कस्मिन् देशे कथम् स्वीयमासनं स्थापयति?

m) पुरुषः कथं निर्वेदं प्राप्तीति?

n) भगवान् श्रीकृष्णः किम् अश्नाति?

o) शून्यस्थलं पूर्णं कुरु :

i) ये यथा मां ———— तांस्तथैव भजाम्यहम्।

ii) ———— भक्तिमान् यः स मे प्रियः।

2. Answer any **four** of the following : 5×4=20

अधोधृतेषु प्रश्नेषु यथेच्छं **चत्वारः** समाधेयाः :

a) Translate into Bengali or English:

i) तुल्यानिन्दास्तुतिमौनी सन्तुष्टी येन केनचित्।
अनिकेनः स्थिरमतिर्भान्तिमान् मे प्रियो नरः।।

OR

ii) श्रद्धावान् लभते ज्ञानं तत्परं संयतेन्द्रियः।
ज्ञानं लव्ध्वा परां शान्तिमचिरेणाधिगच्छति।।

b) Write short notes on any **two** of the following: $2\frac{1}{2}\times 2=5$

i) महाभूतानि

ii) वार्ष्णेयः

iii) शारीरं तपः

iv) सात्त्विकी वुद्धि

c) ज्ञानिनः नित्यवैरी कः? सः गीतायां केन सह उपमितः? तदुभयोर्मध्ये उपमायाः कारणं किम्?

d) गीतानुसारेण केषां योगी नास्ति? के च जनाः पुनः योगसिद्धाः भवन्ति?

e) "... यः स मामेति पाण्डव"—कस्य वाक्यमिदम्? 'पाण्डव' कः? कः वक्तारम् एति?

f) "क्लैश्यं मा स्म गमः पार्थ"—पार्थः कथं क्लैशम् अवाप्नीति स्म? वक्ता तं किमुपदिशति?

3. Answer any **two** of the following questions. One must be written in Sanskrit Language with Devanāgarī Scripts: 10×2=20

अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छं प्रश्न**द्वयमु**त्तरता तयोरेकमवश्यं संस्कृतेन देवनागरीलिप्या च लेख्यम् :

a) श्रीमद्भगवद्गीतायाः द्वादशाध्यायानुसारेण क एव भगवतः प्रियः?

b) सत्व-रजः-तमोगुणानुसारेण आहाराणां भेदं प्रदर्शय।

c) मनसः स्वरुपं कीदृशं भवति? अर्जुनेन मनः केन सह तुलिनम्? भगवता केन प्रकारेण मनसंः निग्रहमुपदिष्टम्?

d) Explain in Sanskrit in Devanāgarī Scripts:

धूमेनाव्रियते वह्निर्यथादर्शी मलेन च।
यथोल्वेनावृती गर्भस्तथा तेनेदमावृतम्।।

OR

इन्द्रियाणां हि चरतां यन्मनोऽनुविधीयते।
तदस्य हरति प्रज्ञां वायुर्नावमिवाम्मसि।।
